

Eerder gepubliceerd in Heraldisch Tijdschrift 18 (2012): 81-82, met aanvulling van 26 juli 2016.

Wapens op de achterzijde van een portretfoto van het Heraldisch Kunstatelier Van Winsheijm te Utrecht

Sleutelwoorden: fotograaf, Van Winsheijm, Verschoor

Anton C. Zeven

In mijn bezit was een portretfoto, waarvan de achterzijde heraldisch interessant is. De foto is gemaakt door Portretschilder en –fotograaf Dirk W.J. van Winsheijm te Utrecht. Aan de achterzijde lezen wij (afb. 1):

Afb. 1. De achterzijde van een portretfoto, gemaakt door Dirk W.J. van Winsheijm.

Photographie Instantanée
D.W.J. van Winsheijm
Peintre et Photogr. artiste
Malie Singel 52 b.h. Oosterspoor
Heraldisch Kunstatelier
Specialiteit in Vergrooitingen, nieuwe methode
Levensgrootte portretten in olieverf en Pastel

Verder zien wij drie gearceerde wapens. Wanneer de foto gemaakt is weet ik niet.

Dirk Willem Jacob van Winsheijm

Ik ken in Nederland slechts één Maliesingel bij een Oosterspoor en dat is in Utrecht. Volgens www.stamboom.nl/zoekplaatjes/ was hij inderdaad in Utrecht gevestigd, waar hij zijn

Heraldisch Kunstelier had. Wie was hij? Zijn volledige naam is Dirk Willem Jacob van Winsheijm. Hij moet ca 1859 geboren zijn, maar ik weet niet waar. Hij was een zoon van Dirk Willem van Winsheijm en Paulina Charlotte Verschoor. Hij overleed te Voorburg (bij Den Haag) op 5 juni 1918, oud 59 jaar. Zijn eerste huwelijk was met Johanna Christina Moonen, die in 1902 te Arnhem overleed. Zij was een dochter van Johan Frederik Moonen, eveneens “photograaf” en Johanna Christina Enterop. Dirk hertrouwt met Agatha Charlotta Wilhelmina Doorman. Ik geef deze genealogische gegevens, omdat zij ons kunnen helpen bij het identificeren van de wapens.

Drie wapens

Ik begin met het bovenste wapen. Dit zal het wapen Van Winsheijm zijn. Een afbeelding van het wapen Van Winsheijm/Winsheim heb ik niet gevonden. Met behulp van de arcering beschrijf ik het als in rood drie ringen. Helmtaken: een vlucht.

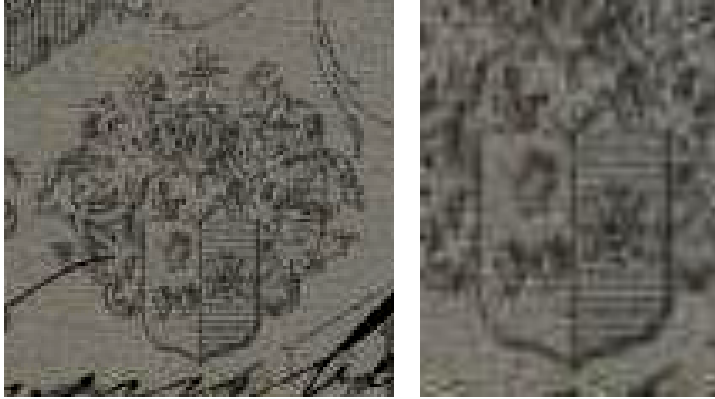
Afb. 2. Wapen van Winsheijm

Het tweede wapen is Verschoor; dat was dus het wapen van zijn moeders familie. In de Databank van Hogenda vinden een kleurenafbeelding. Het wapen wordt beschreven als in zilver een omgekeerde blauwe wereldbol omgord en gekruist van goud. Helmtaken: kop en hals van een ram, rood getongd en goud gehoord. Schildhouders: twee omziende leeuwen van natuurlijke kleur. Dekkleden: zilver en blauw. Bekijk ik de zwart-wit afbeelding nauwgezet dan lijkt het helmtaken een kop en hals van een windhond met geringde halsband te zijn. Maar er zijn wel horens. Verder zijn de leeuwen niet omziend. Heeft de graveur zich vergist of vond Van Winsheijm dat het helmtaken op zijn moeders voor hem sprekend moest zijn: een windhond voor van Winsheijm.

Afb. 3 en 4. Wapen Verschoor. Rechts: uit Hogenda.

Het derde wapen (afb. 5) is aan mij onbekend. Ik beschrijf het als gedeeld, I. in goud? drie onduidelijke wapenstukken (1-2), waarvan de bovenste groter is dan de onderste twee, II. in blauw een monogram van de letters A en V (of V en A), over een ?. en over- of getopt van een kroontje?. Helmteken: het wapenstuk van de tweede kwartier. Het lijkt erop dat boven elk helft van het schild een schilddekking aangebracht is. Het wapen zou dan een alliantiewapen kunnen zijn.

Afb. 5. Een onbekend wapen.

Het lijkt logisch dat dit wapen het familiewapen van zijn eerste vrouw Moonen of van zijn tweede vrouw Doorman is. Op internet vond ik geen overeenkomstig wapen bij deze namen.

Bronnen

Een niet-gedateerde portretfoto van onbekend persoon, gemaakt door W.D.J. van Winsheijm te Utrecht. De huidige bewaarplaats is niet meer te achterhalen.

Hogenda: Hollandse Genealogische Databank van de Hollandse Vereniging voor Genealogie "Ons Voorgeslacht".

Noten toegevoegd in 26 juli 2016.

Noot 1

Albert Hoekstra (Heraldisch Tijdschrift 18 (2012): 163 vermeldt dat fotograaf van Winsheijm was geboren Den Haag 14 december 1858. Hij verwijst hiervoor naar Steven Wachlin. 2011. Photographers in The Netherlands.

Noot 2

Het wapen Winsum is in rood drie zwarte ringen*. Zou de familienamen Winsum en van Winsheijm (eveneens een rood schild = verticale arcering) elkaar hebben beïnvloed bij de wapenkeuze.

*zie heraldische collectie van het Centraal Bureau voor Genealogie te Den Haag.

Wapen Winsum
Coll. CBG.